

ved Smør, Flæsk og Ost, idet Afgiften af Eksporten ikke fremtræder direkte som en Eksportafgift, fordi samtlige Varer indgaar i en Fællesfond og derfra sælges til forskellige Priser til Forbrug, til Industri og til Eksport, medens Producenterne faar en Gennemsnitspris. Her foreligger en ren Bevillingsmyndighed. Det samme er Tilfældet med Hudeeksporten, og det synes, at der er en voksende Tendens til at gøre Eksporttilladelser, der er profitable, afhængige af Erlæggelse af en Afgift. Undertiden erlægges Afgiften ikke i Penge, men som da en Eksporttilladelse betales med de berømte Maksimal-Støvler, eller da Læderfabrikanterne stillede Saalelåder til Disposition til 10½ Kr. til Gengæld for en Eksporttilladelse. Ofte indeholder Dispensationerne fra Forbudet Rationeringsbestemmelser. Her skal bemærkes, at Erhvervene, forsaavidt deres Repræsentanter faktisk slutter Handelsoverenskomster med Udlandet, udøver en prissættende Myndighed, forsaavidt de enes om Eksportprisen paa den Vare, der udføres, og stiller den i Forhold til Prisen paa den Vare, vi indfører. Undertiden kommer der paa den Maade tilsyneladende taabelige Anomalier frem, som naar Danmark betaler for meget for norsk Salpeter og faar for meget for Korn, vi sælger til Norge.

Med Hensyn til Eksportforbud og Dispensationer udøver Udenrigsministeriet en Myndighed, forsaavidt som dets Veto altid bliver respekteret.

Den første Afgift, vi havde paa Eksport, var den berømte Maltafgift.

H. Importforbud.

Importforbud foreligger for saa vidt, som Udlandet enten helt forbyder at importere Varer til os eller bestemmer, hvor meget vi maa faa (Rationering), eller sætter Betingelser (kræver Garantierklæring). Af kgl. Importforbud har vi kun det mod Sprængstoffer, der dog vedrører Salpeter (udstedt ifølge Justitsministeriets almindelige Ret).

Importen maa undertiden forceres ved, at Staten giver Tilskud til denne eller, som ved Kul, overtager Garantien for visse Tab. I visse Tilfælde køber Staten selv fra Udlandet som f. Eks. svensk Brænde, hvorom Forhandlingerne paabegyndtes af Industriraadet og senere afsluttedes af en Delegation af Brændselsnævnet. Hertil hører ogsaa vore Majs- og Foderstof-Indkøb i Udlandet, der undertiden er sket paa en saadan Maade, at private eo ipso var udelukkede fra at købe, selv om de overhovedet havde kunnet det. Jfr. i øvrigt, hvad nedenfor meddelt om Rationering.

I. Fragtregulering og Anvisning af Dampere.

Fragtreguleringen sker efter særlig Lov af Fragtnævnet, der ogsaa gennemfører Overenskomsten med Regeringen om at stille Dampere til Disposition, f. Eks. for Kultransport. Her kan ogsaa omtales Forbudet mod Salg af Skibe og Indskrænkningen i Retten til Timecharter. Fragtreguleringen har en Hemsko paa sig, forsaavidt vor Overenskomst med Ententen om at overlade denne vore Skibsrums baade begrænser den Mængde Skibe, vi selv har til Raadighed, og giver Rederne en Norm for Fortjenesten, som disse overfor os hævder som et Minimum.

J. Regulering af, hvilke Arter af Varer Jernbanerne skal befordre.

Et Transportnævn bestemmer, i hvilken Rækkefølge Jernbaner og Skibe i indenlandsk Fart skal transportere Varerne efter disses relative Vigtighed, og ophæver for saa vidt Regelen om, at Varer skal ekspederes efter deres Indleveringsorden. Transportnævnet skulde vist egentlig ogsaa gennemføre en vis Rayonerung, det vil sige sørge for, at ingen Vare transporteredes længere, end det var nødvendigt. Gennem Mel-Ordningen er dette paabudt for Mølleprodukters Vedkommende.

K. Rationering.

Grosserer-Societetet og Industriraadet afgiver Garantierklæringer ifølge Overenskomsterne med Udlandet. Da Tilførslerne oftest vil være begrænsede, vil man næsten altid rationere Varerne, saaledes at Raadene gennem særlige Fordelingsudvalg for-deler Varerne. Saaledes faar ofte yngre og nyere Firmaer intet, og ligeledes kan der blive Strid mellem Industri og Haandværk. Ofte maa Importøren underskrive paa, at han ikke vil udføre, at han vil finde sig i Rationering, at han vil finde sig i